



Napfogyatkozni voltam

Minden azzal kezdődött, hogy az Edina a szoliban egyszer csak azt mondta: te Kathy, miért nem mész te is el a napfogy-expedícióra a többiekkel, akik mind egy szálig elmennek napfogyizni. Tényleg, milyen jó lenne, amikor itt március van, Egyiptomban legalább május, de az is lehet, hogy június. Sokat süt a nap, lehet napfürdőt venni, meg napzuhanyt. Annyira sokat elgondolkoztam mindezekon, hogy amikor kijöttem a szoliból, úgy néztem ki, mint egy néger. Amikor belenéztem a tükörbe, köszöntem magamnak.

Aztán eljött az utazás napja. A repjegyet jó előre meg kellett venni, de előtte vettem magamnak egy vonjegyet is, hogy ki tudjak menni a reptérre. Nagyon sokan voltak egy darabig a reptéren, aztán meg nem, mert mind beszálltunk a repbe, boldogan integettünk a visszamaradóknak, majd huss! Körülöttem izgatottan csevegett a társaság. Mindenki először repült, vidáman rettegtünk, de én nem, mert már láttam a Nagy zuhanások c. dokumentumfilmében, hogy a repülő a legbiztonságosabb közlekedési eszköz. Ha rajtam múlna, mindenhova repülővel mennék.

Egyiptomban mindenki nagyon kedves volt, leszámítva a rengeteg járókelőt és mindazon személyeket, akik nem a szálloda portáján dolgoztak. Én egészen ostobán éreztem magam, többször is. A fiúk elővették a távcsöveiket és gyakoroltak, hogyan kell a napfogyatkozást nézni. Lehet, hogy én csak egy ostoba tyúk vagyok, de a fiúk szerintem még nálam is ostobább tyúkok, mert egyáltalán nem volt napfogyatkozás, és mégis azt játszották, hogy napfogyatkozás van.

Szűrőt le! Szűrőt fel! Balra át! Jobbra át! Oszolj! Stopperral a kezükben rángatták a távcsöveket, időnként felordítottak, hogy „top!”, és a fényképezőgépeikkel babráltak. Nem csoda, hogy mind el is romlott. Az egyik fiú nagyon gyakran emlegette az Aladárt, aki rászózott egy kétlábú távcsövet. Olyanokat mondott, hogy teringette, sőt, még ennél is csúnyábbakat, melyeket ehelyütt nemem miatt sem idézhetek.

Kicsit bántam már, hogy a szép kis rózsaszín távcsövemet odaajándékoztam Józsi bácsinak, a házmesternek. Most én is gyakorolhatnék, hogy top, meg elromolhatna a fényképezőm, és igazi csillagásznak érezném magam. Bánatomban elmentem napozni a szálloda parkjába. Sajnos elaludtam, emiatt egészen úgy néztem ki a napozás után, mint egy néger.

Aztán egy jó ötlet következtében elmentem shoppingolni, de nem nagyon találtam shopot. Akkor egy rokonszenvesnek tűnő hálóingés férfi, bizonyos Ali, nagyon kedvesen elcsalt engem a bazárba, ahol – ezt önkritikusan el kell ismernem – rendkívül sok felesleges dolgot vettem. Többek között egy térszűrőt, ami majd jó lesz a távcsövemhez, csak sajnos későn jutott eszembe, hogy már/még nincs távcsövem. Bosszantó! Vettem még jó sok narancsot is, amit oda akartam ajándékozni Rózsika barátnőmnek, aki narancstermesztésbe fogott a Spitzbergákon. Hogy lássa, mi az elérendő cél. De aztán véletlenül mind megettem.

Amikor visszatértem a szállodába, a fiúk még mindig „top”-oltak, és emiatt eszembe jutott, hogy nini, vettem egy új topot magamnak a bazárban a napfogyatkozáshoz. Amikor a fiúk azt mondták, „top” én azt mondtam, „wow”, és elkezdtem huhogni is (hu-úúú), ahogyan azt napfogyatkozáskor és Oscar-díj átadáskor szokás.

Másnap elmentünk a sivatagba, ahol megdöbbenően sok homokot lehetett látni. A vezetőnk egy hálóinges férfi volt, aki Aliként mutatkozott be, inkább a romokat nézette meg velünk. Ez az Egyiptom egy rendkívül elhanyagolt hely, még a Józsefvárosnál is több a romos ház, vannak olyan épületeik, amiket legalább négyezer éve nem újíttak fel, és még büszkéek is rá. Mondhatom, nagyot csalódtam. Ez lenne az ősi egyiptomi kultúra? Romnézés után hajókázunk a Níluson, szerencsére csak keresztben, nem pedig hosszában, különben még mindig ott lennék.

Másnap felvirradt a nagy nap. A fiúk a parkban dolgoztak, az összes távcsővükkel a Napot figyelték, hogy tényleg el fog-e fogyni. Alighanem nagyon mérgesek lennének, ha kiderülne, nem is lesz napfogyatkozás – kuncogtam magamban, kissé boszorkányos hangulatban. Ami aztán megboszorkulta magát, de erről majd később. A folyamat nagyon harmonikus volt: egy hálóinges férfi, aki Aliként mutatkozott be, még frissítőket is körbehardott a távcsövezőknek, a szállodánk szívességéből. Egyszer csak mindenki elkezdett ordítani, mert megtörtént az első kontaktus. Én is elkezdtem ordítani (wow, hu-uuu stb.), utána azonban nagyon eluntam magam, mert kicsit lassan folyt az események sodra, mely aztán mégis felgyorsult, és nem várt fordulatot vett. Még hatalmasabb ordítás jött létre, amikor bekövetkezett a második kontaktus. Örömben én is hatalmasan kezdem ordítani, ahogy korábban gyakoroltam: wow, wow, meg huuu, ugráltam is kicsit, és akkor egyszerre teljesen sötét lett, fantasztikus volt!

Ezeket a sorokat a kairói traumatológian írom, óriási kötéssel a fejemen. Már egészen jól látok. Az imént járt nálam Ali hálóingben, és tört magyarsággal elmesélte, hogy a második kontaktus után azért lett olyan nagyon sötét, mert a

wow-ozások során, miközben ugráltam, véletlenül nagyon beleugráltam egy kint felejtett gereblyébe, ami aztán erősen fejbe ütött. Na! Jól nézek ki. Az ugrálást is gyakorolnom kellett volna.

BOKOR KATALIN

Unalmas emberek – érdektelen témák

A brüsszeli székhelyű Eurochannel éjszakai tudományos showműsora nemrégiben vendégül látta Mizser Attilát, az MCSE főtítkárat. Az Unalmas emberek – érdektelen témák c. műsor március 26-i adása a digitális asztrofotók fájlneveinek adattartalmával foglalkozott meghívott szakemberek, többek között az EU szűkítési biztosa társaságában. A három és fél órás műsorban – melyben a szakemberek az EU valamennyi hivatalos nyelvében társalogtak egyidejűleg – végül nem sikerült kompromisszumra jutni, aminek oka, hogy először a riporter, majd a stúdió teljes személyzete is elaludt a kényelmes EU-fotelokban. A showműsor további kellemetlen következménye, hogy ismét elveszett a sugárzást továbbító Eutelsat-007, ugyanis a kommunikációs műholdat ellenőrző műszakaik is elaludtak (szintén a műsort nézték).

Továbbra sincs tehát konszenzus a fájlnevek adattartalmával kapcsolatban, ami tovább növeli a konvergencia-programban már eddig is megmutatkozó lemaradásunkat. Reményt keltő ugyanakkor, hogy a 27 EU-tagállam beküldésügyi munkabizottságot hozott létre, mely azt tűzte ki célul, hogy 2018-ban, a JPEG Nemzetközi Évében megtartandó konferencián várhatóan döntés születik arról, hogy bevonják-e a további egyeztetésbe az ENSZ illetékes albizottságát. A döntésig kéri az asztrofotósok további türelmét.

K. B.

A csillagászat ereje

Jelenleg bérelt házukba jó másfél éve költöttünk be. Csendes környék a Hydrae utca 25. és szomszédsága, egyedül az Uranus út forgalmának zaja, illetve a Mars, Vega, Centaurus és Neptune utcákról érkező autós fényszennyezés zavarja időnként az egyszerű amatőr észleléseit.

No meg a szomszédban lakó gyerekek. Nem sokkal az ideköltözés után stratégiai hibát követtem el egy hétvégén, amikor az utcán krikettező szomszéd testvérpár kisebbike a cserepekre felütött labdát követve felmászott a tetőnkre. Az erőteljesen kifejezett helytelenítésem a 13-14 éves fiúkból a tipikus dacreakció váltotta ki, amit az utána következő hónapokban az utcára néző kertünkbe bedobált rothadt almák, üres kólásdobozok és hasonló csinytevészek fémjeleztek. A békesség megőrzése érdekében soha nem hisztériáztunk a hirtelenszöke loboncos „kölkök” szüleinél, bízva benne, hogy majd csak megúnják egyszer. Nem igazán, de hát ugye az okosabb enged...

November 17-én este, napnyugta után változós kalandozásra készülődve kezdem kipakolni távcsövemet az udvarra, amikor egyszer csak egy táncoló lézerfolt jelent meg a mellkasomon. A kerítés mentén terpeszkedő sűrű bokor mögül a kis fickók és egy barátjuk hangját hallottam, s nem volt nehéz kitalálni, mivel próbálják újra gyengíteni idegrendszerünket. Ordibálás helyett a véletlenül éppen kezem ügyébe eső lézerkollimátort kaptam fel, majd igazi Darth Vaderként becsülettel visszavillogtam rájuk. A nyomdafestéket kevésbé tűrő reakciójukra rá se hederítve folytattam a kipakolást. Aztán mikor hallottam, hogy próbálták kitalálni, mi az az emberméretű nagy szürke cső a kezemben, odaszóltam nekik, hogy egy távcső, amivel lehet nézni a csillagokat. Felbátorodva közelebb jöttek, majd egyikük rá-

kérdezett, hogy „és a Jupitert lehet ma látni?”.

Mondtam, hogy nem, s teljesen barát-ságosan felajánlottam, hogy ha érdeklí őket, nyugodtan jöjjenek be, szívesen megmutatom az ég látványosabb dolgait. Enyhén zavarba esve távoztak, én pedig visszamentem a házba, megvárni a teljes besötétedést.

Jó egy óra múlva éppen elindultam a Cet két fényes törpenöváját megkeresni, amikor hallom, hárman toporognak a kerítés mellett, majd a nagyobbik (kit Alizzal gonoszkodva csak Pumuklinak hívtunk eddig egymás között) megkérdezte, jól látszanak-e ma a csillagok. És hogy bejöhetnek-e.

Bejöhettek, és a következő két órában három tágra nyílt szemű emberpalántának próbáltam válaszolni kb. 350 kérdésre. Megmutattam és megneveztem a legfényesebb csillagokat, megnéztünk pár kettőst, a 47 Tucanae gömbhalmazt, a Tarantula-ködöt a Nagy Magellán-felhőben, a Mira Cetit, a Canopust, Rigelt, Orion-ködöt, kitérgyaltuk a bolygókat, csillagokat, meteorokat, hogy hogyan mozognak a bolygók és a csillagok, van-e kedvenc csillagom (nekik egyből lett), hiszek-e az UFO-ban, az idegen lényekben, honnan jöttem, mit csinálók, vittem-e már a távcsövet ki a városból, láttam-e megmagyarázhatatlan jelenséget, volt-e már ismeretlen látogató a kertünkben (nem...), hiszek-e Jézusban, mik azok a gömbhalmazok, ismerem-e Horvátországot (a harmadik fiú szülei onnan vándoroltak ki), mi az a kis piros lámpa, amivel világítok, stb. stb. stb.

Az első óra után papírt és ceruzát kértek, hogy leírják a hallott csillagok nevét, megelőzendő a feledésbe merülést, s minden egyes csillagnevet szépen lebe-tűzve lejegyzeteltek. Kb. negyed óránként mindnyájan elisméltük a saját nevünket, hogy megtanuljuk, s mire este 11-kor a távozás mellett döntöttek, belém



is vésődött: azt a három rosszcsontot Michaelnek, Jamie-nek és Dylannek hívják. És mindhárman hihetetlenül kíváncsi és nyitott gondolkodású gyerekek, akiket még az odébb tett távcsőhöz az észlelőszék utána hozására sem kell kérni, csinálják maguktól. Ők pedig cserébe Canopusszal, Achernarral, Siriusszal, Rigellel és Aldebarannal tértek nyugovóra.

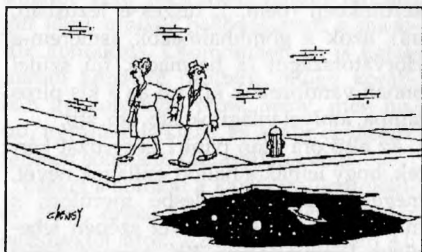
Aznap éjjel nem sok fényességbecslést végeztem, cserébe viszont páratlan élménnyel lettem gazdagabb.

KISS LÁSZLÓ

Tisztelt Olvasó!

A Meteor múlt évi utolsó lapszámának 64. oldalán megjelent feladvány (11 utasításból álló Assembly program, gépi kódra lefordítva 26 Byte) a következő számsorozatot állítja elő: 4, 7, 10, 16, 28, 52, 100, 196, 388. Ez a számsorozat a csillagászatban Titius-Bode-szabály néven ismeretes, és jó közelítéssel megadja a bolygók Naptól mért közep távolságát csillagászati egység tizedében mérve. Helyes megoldást küldött be Bakonyi Ferenc, Csongrádi Zoltán, Kovács Tamás, Osvald László és Takács János.

BENKŐ MIKLÓS



– Az ég szerelmére, Norman! Ne csinálj úgy, mintha sohasem láttál volna lyukat a téridő kontinuumban!

Tájékoztatjuk Olvasóinkat, hogy a hirdetések elektronikusan levélben fogadjuk, a meteor@mcse.hu címen.

ELADÓ profilváltás miatt egy RR Achromats 154/1500-as kiváló képalkotású akromatikus refraktor Proxima tubusban, 2"-es Crayford-kihuzattal, tubusgyűrűkkel, 2"-es William Optics zenittükrökkel. Irányár: 270 E Ft. Gulyás Krisztián. Tel.: (20) 960-6944, email: cjkrisz@freemail.hu

ELADÓ Vixen 200/1000-es egyedi ritkaság Newton 8x50-es keresővel és $\lambda/6$ -os főtükrökkel. Apo Barlow, 2"-os zenittükrök, jó leképzésű okulárok : Meade SWA 14,8 mm (68°) , LER-UW 9 mm (62°). Minden karcmentes állapotban van. Tel: 06-209-464-474

ELADÓ 114/910-es Newton ekvatoriális mechanikával kompletten; 72/500-as MOM tubus; 6, 15 és 35 mm-es Plössl-okulárok (átmérő: 31,7 mm). Ár megegyezés szerint. Hegedüs Gergely, 20/415-3298 vagy gergelyhegedus@freemail.hu

KERESEK Zeiss Telementor mechanikához óragépet. Kárpáti Ádám, e-mail: japetus@freemail.hu

KERESEK csillagászati távcsövet, ingyenessen. Rédei József, 5660 Csanádapáca, Rákóczi út 88., tel.: (30) 233-7785

ELADÓ csillagászati kupola, 2,5 m átmérőjű, csontolt ikozaéder (futball-labda) kialakítással, széles, ajtóval zárható kupolaréssel. Anyaga UV-álló KPE, fehér műgyanta borítással, így súlya csak kb. 120 kg, azaz faépületre is telepíthető, és akár kézzel is mozgatható! Ára 200 E Ft, töredéke a hasonló méretű hagyományos fém-, illetve a nyugati műanyag kupolákénak! Máday Attila, E-mail: a.maday@t-online.hu, tel.: (20) 260 8461



Távcső Szolgáltató Magyarország KFT



www.tavcso.com * tavcso@tavcso.com

(20)432-55-55 * (20)484-50-35 * (1)202-56-51

Tavaszi kiárusítás



Binokulárok:

Raktáron maradt utolsó darabok

20x90 TS: 49 000 Ft

7x50 Military: 49 000 Ft

8x42 Rubin: 14 000 Ft

15x80 Vixen: 75 000 Ft

további 20-25 egyedi darab,
valamint bontott binokulárok

10 000 Ft / kg áron



Apokromátok, akromátok:

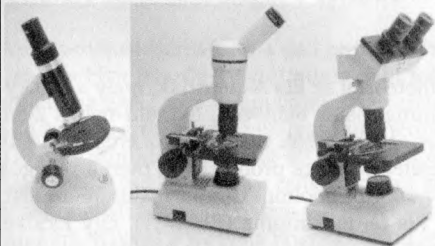
70/500 SkyWatcher: 24 000 Ft

102/500 Celestron: 49 000 Ft

William Optics 66SD: 99 000 Ft

BTC Lacerta 80 triplet: 159 000 Ft

SkyWatcher Autotrek távcsövek,
bontott TS ED-APO spektívek ...



Egyéb optikák:

Zoom mikroszkópok: 29 000 Ft-tól

Plössl okulárok: 5 000 Ft-tól

Főtükrök, akromatikus objektívek,

kihuzatok kis hibával, olcsón,

utolsó darabok (tartozékok):

Meade, Vixen, TeleVue, TAL ...

A naprakész terméklistánál Kürti Imrénél a (20)4845035 telefonon érdeklődhet. Akciós termékeinket a Bp., XI. Talpas utca 4 alatti raktárunkban tekintheti meg (18-as villamossal az Albertfalva kitérő villamosmegállóig, onnan 200m gyalog)